

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2025. gada 27. augustā

Senāts šādā sastāvā: senatori Māris Leja, Sandra Kaija, Inese Laura Zemīte,

iepazīnies ar apsūdzētā /Persona A/ aizstāvja zvērināta advokāta Aināra Lezdiņa kasācijas sūdzību par Latgales apgabaltiesas 2025. gada 19. februāra spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Aizstāvis A. Lezdiņš kasācijas sūdzībā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā sakarā ar tiesas pieļautiem Kriminālprocesa likuma 15., 19. panta, 124. panta piektās daļas, 126. panta un 511. panta otrās daļas pārkāpumiem, kas ir atzīstami par Kriminālprocesa likuma būtiskiem pārkāpumiem šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē.

Pamatojot savu lūgumu, aizstāvis norādījis, ka lietā nav pietiekamu pierādījumu, kas apstiprinātu apsūdzētā /Persona A/ vainīgumu Krimināllikuma 176. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona B/. Ņemot vērā, ka apsūdzētais /Persona A/ un /Persona B/ arī savstarpēji konfliktēja un sakāvās, viņu darbības nesaista vienots motīvs, un tās vērtējamas atsevišķi, līdz ar to nav pamata nodarījuma kvalifikācijai pēc Krimināllikuma 176. panta otrās daļas.

Tāpat lietā nav pietiekamu pierādījumu, kas apstiprinātu apsūdzētā /Persona A/ vainīgumu Krimināllikuma 125. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā personu grupā ar /Persona B/.

Atbilstoši eksperta /Persona C/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām noziedzīgā nodarījuma rīks, kura pielietošanas rezultātā cietušais /Persona D/ ir guvis nāvējošas traumas, visticamāk, ir vāze, taču lietā nav pierādījumu, kura persona izdarījusi ar to cietušajam sitienu pa galvu. Tāpat nav pierādījumu, vai brīdī, kad plīsa vāze, telpā atradies tikai cietušais vai arī citas personas, jo neviens no lieciniekiem nav liecinājis, ka būtu redzējis, kurš tieši izdarījis sitienu ar vāzi. Neskatoties uz minēto, tiesa, aprakstot apsūdzētā /Persona A/ un /Persona B/ darbības, inkriminējusi tiem sitienu ar vāzi, nenorādot, kurš no viņiem to izdarījis.

Turklāt, neveicot ekspertīzi notikuma vietā izņemtajām stikla lauskām un asinīm līdzīgajiem nomazgājumiem, lietā nav noskaidrots, kam pieder asinis uz vāzes lauskām. Nepārbaudot arī citu pēdu – pirkstu nospiedumu, matu, sviedru, epidermas fragmentu – piederību, netiek ievērots pierādīšanas standarts. Savukārt tiesa nav atbilstoši novērtējusi to, ka procesa virzītājs pirmstiesas izmeklēšanā nav izpildījis Kriminālprocesa likuma 126. pantā noteikto pierādīšanas pienākumu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. panta un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Šī panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Senāts konstatē, ka aizstāvja A. Lezdiņa kasācijas sūdzībā pamatā atkārtoti apelācijas sūdzības argumenti par /Persona A/ atzīšanu par vainīgu pēc Krimināllikuma 125. panta trešās daļas un 176. panta otrās daļas.

Atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu šajā daļā, apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesa ir pareizi novērtējusi lietā esošos pierādījumus un izdarījusi pamatodus secinājumus par apsūdzētā vainīgumu noziedzīgajos nodarījumos un viņa darbību juridisko kvalifikāciju. Ievērojot minēto, apelācijas instances tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 564. panta sesto daļu, atzinusi par iespējamu neatkārtot pirmās instances tiesas spriedumā minētos pierādījumus un atzinumus.

Apelācijas instances tiesa atzinusi par pamatodu pirmās instances tiesas secināto, ka /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 176. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzībā norādītajos apstākļos, proti, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /Persona B/, saskaņoti, pielietojot draudus un vardarbību, pret cietušo gribu mēģināja nolaupīt viņu naudu un maksāšanas līdzekli, kā arī nolaupīja /Persona E/ piederošo mobilo telefonu.

Apelācijas instances tiesa nav atzinusi par ticamām /Persona A/ liecības par to, ka dzīvoklī viņam ar /Persona B/ bija sācies konflikts. Tiesa konstatējusi, ka šīs apsūdzētā /Persona A/ liecības ir pretrunā ar ticamiem, attiecināmiem un pieļaujamiem pierādījumiem, tai skaitā ar cietušo /Persona F/, /Persona E/, /Persona G/ un /Persona H/ liecībām, proti, ka viņi nav redzējuši, ka starp /Persona A/ un /Persona B/ dzīvoklī būtu noticis konflikts un ka viņi savstarpēji būtu sākuši kauties. Turklāt tiesa konstatējusi, ka šīs liecības ir pretrunā ar viņa paša aizdomās turētā statusā sniegtajām liecībām.

Apelācijas instances tiesa atzinusi par pamatodu pirmās instances tiesas secināto, ka /Persona A/personu grupā ar /Persona B/izdarīja arī Krimināllikuma 125. panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzībā norādītajos apstākļos.

Pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem, tajā skaitā apsūdzētā /Persona A/, liecinieku /Persona I/, /Persona J/, /Persona K/, /Persona L/, /Persona M/ un eksperta /Persona C/ sniegtajām liecībām, kā arī rakstveida pierādījumos – apskates protokolos un eksperta atzinumā – norādītajām ziņām, apelācijas instances tiesa pievienojusies pirmās instances tiesas secinātajam, ka /Persona A/ un /Persona B/, kopā sitot ar dūrēm un elkoni, sperot ar kājām /Persona D/ pa seju, galvu un rokām, kā arī iesitot vismaz vienu reizi ar stikla vāzi pa galvu, ar vienotu nodomu tiši nodarīja /Persona D/ smagus miesas bojājumus, kas bija tiešā cēloniskā saistībā ar /Persona D/ nāves iestāšanos.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot liecinieces /Persona M/ liecības, atzinusi par ticamām viņas pirmstiesas procesā sniegtās liecības par to, ka viņa ir redzējusi kā /Persona A/ cietušo sitis ar dūrēm pa galvu, kā arī spēris viņam, bet vēlāk arī /Persona B/ iesitis cietušajam ne mazāk kā trīs reizes pa galvu.

Apelācijas instances tiesa nav atzinusi par ticamām apsūdzētā /Persona A/ pirmstiesas procesā un tiesā sniegtās liecības, ka /Persona D/ miesas bojājumi netika nodarīti ar vāzi, jo viņš notikuma vietā neesot redzējis vāzi.

Tiesa konstatējusi, ka minētās liecības ir pretrunā ar pirmās instances tiesā pārbaudītajiem pierādījumiem, tajā skaitā: 1) liecinieku /Persona I/, /Persona J/ un /Persona K/ liecībām par to, ka viņi ir dzirdējuši plīstoša stikla troksni, bet vēlāk istabā uz grīdas guļam atraduši cietušo un konstatējuši stikla lauskas no vāzes; 2) eksperta /Persona C/ sniegtajām liecībām, ka smagus miesas bojājumus, kas izraisīja nāvi, varēja nodarīt, sitot ar elkoni pa galvaskausu, vai cieta trula priekšmeta iedarbībā, piemēram, ar vāzi; 3) kā arī notikuma vietas apskates protokolā norādītajam, ka notikuma vietā konstatētas un izņemtas stikla lauskas ar asinīm līdzīgas vielas pēdām.

Lai gan neviens no lieciniekiem nebija redzējis sitienu ar vāzi, apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pēc pierādījumu kopuma izvērtēšanas tai nav šaubu par to, ka /Persona D/ nodarīti smagi miesas bojājumi, arī

izmantojot vāzi, savukārt eksperta atzinuma neesība lietā nerada pamatu apšaubīt pārējo lietā esošo pierādījumu ticamību, pieļaujamību un attiecināmību.

Senāts jau iepriekš ir norādījis, ka jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (*Senāta 2013. gada 3. jūlija lēmums lietā Nr. SKK-333/2013, 15890002407, 2019. gada 27. decembra lēmuma lietā Nr. SKK-433/2019, [ECLI:LV:AT:2019:1227.11089238414.8.L](#), 9. punkts*).

Senāts atzīst, ka aizstāvja A. Lezdiņa kasācijas sūdzības argumenti šajā daļā pēc būtības pauž neapmierinātību ar tiem secinājumiem, kādus izdarījusi apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajā un trešajā daļā noteikto.

Minētais ir pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību šajā daļā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta pirmo daļu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta otrās daļas 1. punktu tiesa var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzībā vai protestā norādītajos tiesību normu piemērošanas jautājumos ir izveidojusies Augstākās tiesas judikatūra un pārsūdzētais nolēmums tai atbilst.

Apelācijas instances tiesa konstatējusi, ka gan /Persona A/, gan /Persona B/, atrodoties noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietā, kopīgi piedalījās noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un viņus vienoja kopīgs nodoms – nodarīt jebkāda smaguma miesas bojājumus /Persona D/.

Atsaucoties uz tiesību doktrīnā un judikatūrā paustajām atziņām, apelācijas instances tiesa secinājusi, ka, lai atzītu, ka divas vai vairākas personas ir vainīgas miesas bojājumu nodarīšanā, nav katrā ziņā jākonstatē, ka katra no šīm personām nodarījusi smagus miesas bojājumus, bet jākonstatē, ka visas šīs personas ir piedalījušās miesas bojājumu nodarīšanas procesā, ar to saprotot šo personu vienotu nodomu saskaņotu darbību veidā, kuras vērstas uz miesas bojājumu nodarīšanu. Tāpat tiesa secinājusi, ka nav izšķirošas nozīmes, kurš no noziedzīgā nodarījuma līdzizdarītājiem nodarījis lielāku miesas bojājumu skaitu.

Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka minētās atziņas ir piemērojamas arī apsūdzībā pēc Krimināllikuma 125. panta trešās daļas.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesas secinājums atbilst Augstākās tiesas judikatūrai, saskaņā ar kuru Krimināllikuma 125. panta pamatsastāvu – tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu – ir iespējams realizēt arī personu grupā.

Senāts ir atzinis, ka Krimināllikuma 125. panta otrajā daļā ir paredzēta kvalificējošā pazīme, ja smagu miesas bojājumu tīši nodarījusi personu grupa. Šī kvalificējošā pazīme attiecas arī uz trešajā daļā paredzēto kvalificēto sastāvu. Tas nozīmē, ka, ja darbības satur Krimināllikuma 125. panta otrās un trešās daļas noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, tās kvalificējamās pēc Krimināllikuma 125. panta trešās daļas, ietverot šī panta otrās daļas paredzētos, konstatētos kvalificējošos apstākļus (*Senāta 2009. gada 16. jūnija lēmums lietā Nr. SKK-295/2009, 11330041308, 2023. gada 30. novembra lēmums lietā Nr. SKK-462/2023, [ECLI:LV:AT:2023:1130.11091208211.12.L](#)*).

Minētais ir pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību šajā daļā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta otrās daļas 1. punktu.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu, 573.¹ panta pirmo daļu un otrās daļas 1. punktu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

M. Leja

S. Kaija

I. L. Zemīte